

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumā

Publicēts: 04.12.2021.

[Egils Levits](#)

Cienijamie foruma dalībnieki un organizatori! Sveicu jūs gadskārtējā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumā!

Man ir patīess prieks, ka šī gada foruma uzmanība ir veltīta mūsu galvaspilsētai Rīgai – tās izaugsmes iespējām un konkurētspējai.

Šī gada oktobrī iepazīsim ne tikai ar Rīgas jauno domi un tās pirmo darbības gadu, bet arī tikos ar Rīgas apkaimju biedrībām un apmeklēju inovāciju kustību “VEFRESH”, lai diskutētu par pilsētas attīstību.

Esmu gandarīts, ka diskusijas par šiem būtiskajiem jautājumiem notiks arī šīs dienas forumā, un es ceru, ka tās būs konstruktīvas un rosinošas.

Savā uzrunā Rīgas domē dalījos plašākā redzējumā par pilsētas attīstību, taču šodien vēlos izcelt dažus no šiem aspektiem.

Rīgai kā Latvijas galvaspilsētai ir īpaši atbildīga loma mūsu valstī. Ar trešdaļu valsts iedzīvotāju Rīga veido vairāk nekā pusi no iekšzemes kopprodukta (IKP). Ja pieskaitām Pierīgas pašvaldības, tās jau ir divas trešdaļas no mūsu IKP. Atsevišķās nozarēs, tostarp finanšu un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pakalpojumu, piensums ir vēl augstāks.

Neapšaubāmi Rīga ir mūsu valsts ekonomikas galvenais dzinējspēks. Tādēļ visas valsts interesēs ir nostiprināt Rīgu, lai caur to veicinātu izaugsmi visā Latvijā. Rīgai ir jāklūst par reģionālo Baltijas ekonomikas centru, par Ziemeļeiropas metropoli.

Šī Rīgas stratēģiskā attīstība notiek un notiks kopskatā ar mūsu valsts kopējo attīstību, it īpaši izmantojot arī Latvijas atveseļošanās

un noturības mehānisma plānā noteiktajām prioritātēm paredzētos līdzekļus.

Tas vispirms attiecas uz pārmaiņām ilgtspējas virzienā, kur Rīgai ir jādod ievērojams ieguldījums mūsu kopējā “zaļā kursa” īstenošanā – gan attiecībā uz digitālo transformāciju, gan nevienlīdzības mazināšanu sabiedrībā, gan arī zināšanu un prasmju stiprināšanu mūsu cilvēkiem. Tieši tas ir izšķirošais faktors, kas nodrošinās Latvijas un līdz ar to arī Rīgas izaugsmi.

Rīga ir izglītības, zinātnes un inovāciju centrs. Rīgā ir “VEFRESH” un “Jaunā Teika”, kur atrodas ievērojama daļa lielāko informācijas un komunikācijas tehnoloģiju uzņēmumu. Pārdaugavā veidojas t. s. “Zināšanu jūdze”, kas ir izglītības, zinātnes un inovāciju teritorija.

Rīga ir mājvieta daudziem starptautiski atpazīstamiem uzņēmumiem, un šeit ir arī Latvijas pirmais (šobrīd arī vienīgais, bet ceru, ka tas tā nepaliks) jaunuzņēmums, kas ieguvis “vienradža” statusu.

Taču netrūkst arī darāmā, lai Rīga varētu attīstīties. Globālajā inovāciju indeksā mēs redzam, ka ir liels izaugsmes potenciāls. Inovāciju sistēmai, izmantojot šo potenciālu, ir jāveicina Latvijas kopējā ekonomiskā transformācija no “piesārņojošās” ekonomikas uz zaļo ekonomiku. Tas ir Eiropas kurss, un tas ir arī pasaules kurss, jo citādi mēs neizbēgsim no klimata katastrofas, kas pēc pārdesmit gadiem var piemeklēt visu pasauli. Latvijai ir jādod savs pienesums.

Rīga ir viena no pirmajām 100 Eiropas pilsētām, kas ir apņēmusies kļūt klimatneitrāla līdz 2030. gadam. Man jāsaka, ka šis mērķis ir ļoti ambiciozs. Mēs esam turpat 2022. gadā, un tas nozīmē, ka vēl palikuši astoņi gadi, lai Rīga kļūtu klimatneitrāla. Šajos astoņos gados mums būs jāpiedzīvo un jāakceptē daudz pārmaiņu, lai sasniegtu šo nepieciešamo mērķi. Pārmaiņas uz labu, bet kas īslaicīgi būs saistītas arī ar zināmām neērtībām un nepieciešamību piemēroties jauniem apstākļiem. No tā mēs nevaram izvairīties, ja gribam, lai Latvija neatpaliek no Eiropas un visas pasaules. Eiropa šajā virzienā iet uz priekšu, un, jo ātrāk mēs akceptēsim šos mērķus un darīsim visu, lai tos sasniegtu, jo labāk mums būs, nevis vēlāk vilkties visiem iepakļus un censties ielēkt jau braucošā vilcienā. Patlaban šī attīstība Eiropā un pasaulē sākas, un Latvijai, protams, arī Rīgai, manuprāt, ir jābūt šīs attīstības priekšgalā.

Tādēļ apsveicama ir Rīgas domes priekšsēdētāja Mārtiņa Staķa apņemšanās steidzami un inovatīvi risināt klimata, vides un sabiedrības veselības jautājumus, investējot mobilitātes un transporta infrastruktūras attīstībā, atjaunojamo energoresursu izmantošanā un – ļoti būtiski – arī veidojot ilgtermiņa mājokļu politiku. Viena no lielākajām problēmām ir tā, ka sabiedrības vairākumam arvien vairāk trūkst mājokļu par pieņemamu cenu. Tieši šim apstāklim ir jāpievērš īpaša uzmanība.

Viens no pilsētas attīstības veiksmes faktoriem ir Rīgas atvērtība pasaulei un atpazīstamība, tai skaitā nozīmīgu starptautisku pasākumu rīkošana.

Tikko Rīga uzņēma NATO ārlietu ministrus vienā no lielākajām starptautiskajām konferencēm, kur ar sabiedrotajiem tika apspriesti drošības izaicinājumi un uzsāktas diskusijas par NATO jauno stratēģisko koncepciju.

Savukārt nākamā gada jūnijā Rīgā norisināsies Trīs jūru iniciatīvas (TJI) samits un Biznesa forums. TJI mērķis ir padarīt pievilcīgāku un attīstīt reģionu Austrumeiropā un Centrāleiropā, starp Baltijas, Adrijas un Melno jūru, kur vēsturisku iemeslu dēļ infrastruktūra ir mazāk attīstīta kā Eiropas rietumu daļā. It sevišķi nepieciešama attīstība infrastruktūras projektiem, kas reģionā stiprinās transporta, enerģētikas un digitālos savienojumus.

Tādēļ nākamgad Rīgā pulcēsies politiķi, uzņēmēji, nevalstisko organizāciju pārstāvji no visām 12 Trīs jūru iniciatīvas valstīm, no TJI stratēģiskajiem partneriem – ASV, Vācijas un Eiropas Komisijas, kā arī no citām ieinteresētām valstīm, tostarp Lielbritānijas un Japānas. Šis Trīs jūru iniciatīvas Biznesa forums, kas notiks paralēli politiskajam samitam, varētu būt interesants arī dažiem no jums, cienītie foruma dalībnieki, lai dalītos savā pieredzē un iegūtu jaunus kontaktus.

Runājot par Rīgas starptautisko atpazīstamību, nevaru nepieminēt Rīgas kultūras piedāvājumu. Lai gan šī foruma fokuss ir ekonomika, tomēr kultūra ir ļoti svarīgs netiešs faktors ekonomikas attīstībai. Pilsēta, kas ir kulturāli pievilcīga, “pievelk” ekonomiku un talantus, jo padara dzīvi un darbu šajā pilsētā pievilcīgu. Tādēļ kultūras faktoru nedrīkst novērtēt par zemu. Rīgai patiešām ir ļoti labs kultūras piedāvājums, un Rīga to arī pastāvīgi attīsta.

Nupat arī pārliecinājos par kultūras nozīmi ekonomisko sakaru veicināšanā, apmeklējot Latvijas Nacionālo dienu “EXPO 2020

DUBAI", kur Latvijas kultūras piensums guva ārkārtīgi lielu uzmanību ne tikai izstādes apmeklētāju vidū, bet arī rīkotājvalsts politiķu un sabiedrības vidū. Mūsu populārie mūziķi Intars Busulis, Abonementu orķestris un māsas Rancānes izpildīja dziesmu arābu valodā, un tas ļoti uzrunāja arābus.

Dārgie draugi!

Pateicos Pasaules Brīvo latviešu apvienībai, priekšsēdei Saulītes kundzei un visiem foruma organizatoriem! Šis forums veido īpašu diasporas piesaisti Latvijai un attīsta mūsu globālo latvietību Latvijas labā.

Paldies jums!

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-pasaules-latviesu-ekonomikas-un-inovaciju-foruma>